

BELASTINGDIENST GAAT STICHTINGEN EXTRA CONTROLEREN

Btw en stichtingen, het is geen eenvoudig verhaal. Er zijn nogal wat uitzonderingen op de regel. Daardoor kan het geen kwaad om de fiscale positie van een stichting zo nu en dan eens goed tegen het licht te houden. Zo voorkomt men toekomstige verrassingen. De vraag nu is: welke stichtingen moeten aangifte doen? En: hoe zit het met de vrijstellingen en de daarbij behorende voorwaarden?

SOMS IS HET INTERESSANT OM BTW-PLICHTING TE WORDEN

Waar bestuurders van stichtingen in eerste instantie niet aan denken, is het feit dat ook zij te maken kunnen krijgen met belastingen. Hier kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de btw.

Stichtingen kunnen namelijk voor de btw als ondernemer optreden. Het is dan niet van belang dat zij niet naar winst streven. Als een stichting ondernemer is voor de btw, moet deze zich aanmelden bij de Belastingdienst en btw-aangifte doen.

In totaal zijn er van de 480.000 stichtingen die Nederland telt maar 80.000 bekend bij de Belastingdienst. Reden voor de Belastingdienst om dit jaar op zoek te gaan naar de niet bij haar bekende stichtingen om te controleren of het terecht is dat ze geen btw-aangifte doen.

WELKE STICHTING MOET AANGIFTE DOEN?

Een stichting moet btw-aangifte doen als zij een prestatie verricht in het economische verkeer en hiervoor een vergoeding ontvangt. Zij is in dit geval een ondernemer voor de btw en moet daarom btw-aangifte doen.

Veel activiteiten die stichtingen ontplooiën, zijn echter activiteiten die niet of slechts zijdelings plaatsvinden in het economisch verkeer. Hierbij kan men denken aan sport- en liefdadigheidsstichtingen, stichtingen voor jeugdwerk en buurthuizen, maar ook politieke partijen. De activiteiten van de stichting zijn meestal gericht op de leden of deelnemers. Het is ook mogelijk dat de acti-

viteiten gericht zijn op derden, zoals het geven van demonstraties, het houden van tentoonstellingen of het verlenen van toegang tot een wedstrijd of evenement.

Het ondernemerschap van deze stichtingen moet worden getoetst aan de gewone maatstaven. Of hier sprake is van een commerciële opzet en of vrijwilligers worden ingezet, speelt hierbij geen rol. Hierdoor is het in de praktijk moeilijk om antwoord te geven op de vraag of en zo ja, in welke omvang een stichting als btw-ondernemer wordt aangemerkt en over de ontvangen vergoedingen btw moet afdragen.

In het algemeen zullen stichtingen die tegen een vergoeding in welke vorm dan ook prestaties verrichten, ondernemer zijn.

Stichtingen kunnen ook btw die hen in rekening wordt gebracht terugvragen via de btw-aangifte. Let wel dat in de meeste gevallen de hoofdactiviteiten van dergelijke stichtingen zijn vrijgesteld van btw. In dat geval kunnen nevenactiviteiten ook onder een vrijstelling vallen als zij beneden bepaalde omzetgrenzen blijven. Niet-commerciële stichtingen die zich uitsluitend bezighouden met fondsenwerving, kunnen eveneens in aanmerking komen

voor een vrijstelling. Als een stichting vrijgestelde prestaties verricht, hoeft zij geen btw af te dragen over de ontvangen vergoedingen, maar kan zij ook geen btw in aftrek brengen.

Een stichting hoeft geen btw-aangifte te doen als de prestaties die zij verricht vrijgesteld zijn van btw.

SOMS IS BTW WEL INTERESSANT

In sommige situaties is het voor een stichting interessant om als btw-ondernemer aangemerkt te worden en btw-belaste prestaties te verrichten. Bijvoorbeeld bij grote investeringen, of als de stichting 6 procent in rekening moet brengen, terwijl de leveranciers 19 procent btw in rekening brengen. Dit zien we met name bij de exploitatie van een stichting bij sportaccommodaties. De stichting kan hierbij een groot financieel voordeel behalen, door te kiezen voor het gelegenheid geven tot sportbeoefening, dat belast is met btw, in plaats van het verhuur zonder btw.

BIJ VRIJSTELLING VOOR FONDSENWERVING IS ER ONDERSCHIED TUSSEN LEVERING VAN GOEDEREN EN LEVERING VAN DIENSTEN

Hoewel veel stichtingsbestuurders zich liever niet bezighouden met btw, kan de stichting in sommige gevallen een groot voordeel behalen als zij btw-plichtig wordt. Dit heeft uiteraard impact op de administratie van de stichting.

Veel stichtingen beoordelen bij de oprichting of zij btw-belaste of vrijgestelde prestaties verrichten. In de loop der jaren gaan ze echter ook andere activiteiten ontplooiën, maar verzuimen te controleren of dit btw-belaste of vrijgestelde prestaties zijn. Ze laten de activiteiten gewoon meelopen in de vrijstelling. Een valkuil voor veel stichtingen.

Als een stichting in concurrentie treedt met een reguliere ondernemer, is in sommige gevallen de vrijstelling niet meer van toepassing, waardoor over de ontvangen vergoedingen btw moet worden afgedragen. Denk bijvoorbeeld aan een ontvangen subsidie. Soms realiseert het stichtingsbestuur zich dit te laat en wordt men pas met deze materie geconfronteerd als de Belastingdienst een boekenonderzoek uitvoert.

In het slechtste geval kan de Belastingdienst een naheffingsaanslag opleggen, eventueel vermeerderd met heffingsrente en boete.

VRIJSTELLINGEN EN VOORWAARDEN

Het verzorgen en verplegen van in een inrichting opgenomen personen, de gezondheidskundige verzorging van de mens, leveringen en diensten in de sociaal-culturele sector, onderwijs-

Ook sportverenigingen ontplooiën activiteiten die vaak niet of slechts zijdelings plaatsvinden in het economische verkeer.

diensten, jeugdwerk, diensten door sportverenigingen, verhuur van onroerende zaken zijn allemaal btw-vrijstellingen die in de wet te vinden zijn. Voor sommige vrijstellingen, zoals de vrijstelling voor sociaal-culturele diensten, geldt wel een aantal voorwaarden.

De belangrijkste voorwaarde voor toepassing van de vrijstelling is dat er geen sprake mag zijn van winststreven of concurrentie met anderen.

Twee voorbeelden van btw-vrijstelling waarmee stichtingen te maken hebben, zijn fondsenwerving en Stichting vrienden van (...). Hier een korte toelichting.

Fondsenwerving

Er bestaan veel stichtingen die voor de hoofdactiviteiten vrijgesteld zijn van btw, terwijl de nevenactiviteiten vaak niet onder de vrijstelling vallen. Voor fondsenwerving bestaat wel een vrijstelling waardoor, als de nevenactiviteiten niet te grote vormen aannemen, deze toch vrijgesteld kunnen blijven van btw. Het moet dan wel gaan om fondsenwervende activiteiten ten behoeve van de primaire activiteiten van de stichting.

Bij de vrijstelling voor fondsenwerving wordt onderscheid gemaakt tussen leveringen en diensten, omdat er drempelbedragen bestaan. Bij leveringen in het kader van fondsenwerving kan gedacht worden aan de verkoop van boeken, cd's, bloemen en kalenders. Over deze leveringen is geen btw verschuldigd en hoeft geen btw in rekening te worden gebracht en afgedragen aan de Belastingdienst, als de opbrengst niet meer bedraagt dan 68.067 euro per jaar.

Carnavalsverenigingen hebben een uitzondering ten aanzien van bovenstaande regel. Voor carnavalsverenigingen geldt dat de totale omzet niet meer mag zijn dan 22.689 euro per jaar. Dit omdat carnavalsverenigingen ook voedsel en dranken verstrekken. Een hogere vrijstellingsgrens leidt volgens de staatssecretaris tot concurrentievervalsing ten opzichte van horecaondernemers.

Bij diensten in het kader van fondsenwerving, kan men denken aan sponsoring in geld of natura, of aan het verlenen van toegang tot uitvoeringen, demonstraties, exposities en dergelijke. Als de opbrengst niet hoger is dan 22.689 euro per jaar, is over deze diensten geen btw verschuldigd en hoeft er dus geen btw in rekening te worden gebracht en worden afgedragen aan de Belastingdienst. Voor sportverenigingen geldt een drempelbedrag van 31.765 euro per jaar voor diensten in het kader van fondsenwerving. Hierdoor kan sponsoring vaak vrijgesteld van btw blijven.

Bij het vaststellen of de leveringen of diensten onder de drempelbedragen blijven, tellen giften, donaties en contributies niet mee. Dat geldt ook voor opbrengsten in het kader van Lotto, Toto en de Grote Clubactie.

De fondsenverwervingsvrijstelling voor leveringen en voor diensten bestaan naast elkaar. Het kan zijn dat een stichting voor de diensten boven de drempel komt, maar voor de leveringen er onder blijft. In dat geval zijn de leveringen nog steeds vrijgesteld van btw. Maak daarom een duidelijk onderscheid zichtbaar tussen leveringen en diensten in de administratie!

Het is niet mogelijk om alle neveninkomsten onder de vrijstelling voor fondsenwerving te laten vallen. Het verlenen van toegang tot

en het verstrekken van voedsel en dranken tijdens 'grotere' evenementen is bijvoorbeeld belast met btw. Het gaat hier niet meer om fondsenwervende activiteiten ten behoeve van de primaire activiteiten van de stichting.

Het uitlenen of detacheren van personeel wordt eveneens niet als een fondsenwervende dienst aangemerkt. De stichting zal dan ook over de opbrengst btw moeten afdragen aan de Belastingdienst. Wel kan zij dan over de inkoop btw in aftrek brengen.

Stichting vrienden van (...)

Fondsenwervende activiteiten kunnen ook de hoofdactiviteit van een stichting zijn, zoals bij een stichting vrienden van (...). Deze zijn vrijgesteld van btw als de verkoop van goederen en/of het verrichten van diensten:

- op het publiek is gericht;
- niet doorlopend of langdurig is;
- bedoeld is om gelden te verwerven om een specifieke, van de btw vrijgestelde of niet-belaste activiteit op sociaal, cultureel, recreatief of sportief terrein te financieren;
- onder zodanige omstandigheden plaatsvindt dat het publiek zich ervan bewust is dat de opbrengst bestemd is voor het bedoelde doel.

Ook geldt als voorwaarde dat de stichting geen btw in aftrek mag brengen en de begunstigde stichting voor het verrichten van de fondsenwervende leveringen of diensten ook een vrijstelling moet kunnen toepassen. Deze laatste voorwaarde heeft tot gevolg dat de fondsenwervende stichting geen gebruik kan maken van de vrijstelling als de begunstigde stichting zelf de vrijstelling voor fondsenwerving al volledig heeft benut. Op deze manier wordt voorkomen dat er vaker van de vrijstelling kan worden gebruikgemaakt.

EXTRA CONTROLE

De Belastingdienst heeft aangekondigd dit jaar stichtingen extra te controleren. Hiervoor zijn in februari 2010 vragenformulieren verzonden aan veel stichtingen en verenigingen. Vul bij twijfel het formulier in met een adviseur.

In dit artikel hebben we ons alleen gericht op de stichting en haar eventuele btw-aangifte en btw-afdracht. Natuurlijk zal de Belastingdienst bij een onderzoek ook kijken of de stichting te maken heeft met andere belastingen, zoals vennootschapsbelasting, loonheffingen en/of schenkingsrecht. Bent u bestuurder van een stichting? Dan bent u gewaarschuwd!